
26

Voorhang verkeersverdelingsregel

Aan de orde is het **VSO Voorhang verkeersverdelingsregel (VVR) (31936, nr. 723)**.

De voorzitter:

Aan de orde is het VSO Voorhang verkeersverdelingsregel (VVR), Kamerstuk 31936, nr. 723. Ik heet de minister van Infrastructuur en Waterstaat van harte welkom.

Ik geef de heer Van Raan namens de Partij voor de Dieren het woord.

De heer **Van Raan** (PvdD):
Dank u wel, voorzitter.

We hebben drie moties en als de tijd het toestaat nog een vraag. Laat ik dus snel beginnen met de moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de minister van IenW op 3 juli 2018 heeft toegezegd dat, indien de Europese Commissie de verkeersverdelingsregel (VVR) goedkeurt, de VVR het nationale wetgevingstraject dient te doorlopen, inclusief "voorhang bij uw Kamer en advisering door de Raad van State";

constaterende dat er bij de voorliggende VVR niet meer wordt gesproken over voorhang;

spreekt uit dat de minister van IenW deze toezegging dient na te komen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Raan en Laçin. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 744 (31936).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de verkeersverdelingsregel (VVR) in strijd met de Kamermeerderheid tegen autonome groei op Lelystad Airport — zie motie-Laçin c.s. op stuk nr. 565 (31936) — toch autonome groei toestaat als gevolg van strikte voorwaarden van de Europese Commissie;

verzoekt de regering de voorliggende verkeersverdelingsregel (VVR) in te trekken;

verzoekt de regering tevens in de onderhandelingen met de Europese Commissie niet akkoord te gaan met een verkeersverdelingsregel (VVR) die in strijd is met een Kamermeerderheid,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Raan. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 745 (31936).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering de geplande uitbreiding van Lelystad Airport definitief af te blazen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Raan en Laçin. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 746 (31936).

De heer Van Raan (PvdD):

Dan nog een vraag. Bij het aantreden van deze minister heeft zij aangekondigd dat zij het terugwinnen van het vertrouwen van het publiek als kernboodschap zag. Zij heeft toegezegd om een voorhang bij een VVR toe te passen. Zij is daarvan teruggekomen, eigenlijk zonder opgave van reden. Op een bepaald moment was de voorhang verdwenen. De vraag luidt eigenlijk: hoe denkt zij nou dat deze manier van handelen, dus iets terugtrekken wat je eerder hebt toegezegd en dat ook niet goed uitleggen, bijdraagt aan het terugwinnen van dat vertrouwen?

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Laçin namens de SP.

De heer Laçin (SP):

Voorzitter. Het kabinet heeft er geen enkele moeite mee om de Kamer onvolledig of onjuist te informeren, aangenomen moties te negeren en gemaakte afspraken niet na te komen. Dat geldt ook voor het dossier Lelystad Airport. Keer op keer zijn er rapporten en berekeningen die niet kloppen. Er is de Kamer, die duidelijk aangeeft geen autonome groei te willen op Lelystad Airport, wat de minister zelf ook een aantal keren heeft bevestigd, en dan toch een VVR met

autonome groei. De minister heeft toegezegd die VVR aan de Kamer voor te leggen alvorens zij advies zou vragen aan de Raad van State. Ook dat heeft ze niet gedaan door te verzinnen dat het alleen om de eerste versie ging, en niet om de tweede en de derde versie.

Voorzitter. Wat ons betreft, is dat echt een schandalige werkwijze. Ik kan er geen ander woord voor vinden. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de minister heeft toegezegd de verkeersverdelingsregel (VVR) voor Lelystad Airport volgens het nationaal wetgevingstraject voor te leggen aan de Tweede Kamer alvorens het voor te leggen aan de Raad van State;

overwegende dat de minister zonder afstemming is teruggekomen op deze toezegging en de VVR in december 2019 voor advies heeft neergelegd bij de Raad van State zonder voorhang in de Kamer;

overwegende dat de minister hiermee andermaal het vertrouwen van de Kamer en omwonenden heeft geschaad;

van mening dat gemaakte afspraken met de Kamer gerespecteerd dienen te worden;

verzoekt de regering de VVR voor Lelystad Airport voor te leggen aan de Tweede Kamer en daarna advies te vragen aan de Raad van State,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Laçin en Van Raan. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 747 (31936).

De heer Laçin (SP):

Voorzitter, tot slot. Ik kan het nogmaals zeggen: uitbreiding van Lelystad Airport moet er zeker niet komen. Ik denk dat corona dat andermaal bewezen heeft. Daarom heb ik ook de motie van de heer Van Raan daarover meeondertekend. Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Laçin. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Kröger namens GroenLinks.

Mevrouw Kröger (GroenLinks):

Voorzitter. De aanleiding voor dit debat is dat de minister heeft besloten om de verkeersverdelingsregel voor Lelystad Airport tóch niet aan de Kamer voor te leggen. Een harde toezegging werd onder het tapijt geveegd omdat dit volgens

de minister een nieuwe versie is en dan geldt de beloofde inspraak niet.

Zo ga ik niet om met de mensen die ik ken en ik hoop eigenlijk dat de minister ook niet zo met óns omgaat. Wat mij betreft zegt het veel over de minister dat ze zich zo in bochten wringt in de inspraak, het democratische proces, om toch maar dit vliegveld door te laten gaan. Na de laagvliegroutes, klimaat en stikstof is corona wat ons betreft het volgende obstakel waarom we eigenlijk nooit aan dit vliegveld moeten beginnen. Schiphol verwacht dat het nog jaren duurt voordat de vraag naar vliegen terugkeert, als dit al ooit het geval is. De aannahme van de verkeersverdelingsregel was schaarste, maar wat als die er helemaal niet is? Is de minister bereid dat te onderzoeken? Vandaar de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Kamer heeft uitgesproken autonome groei op Lelystad Airport niet wenselijk te vinden;

overwegende dat de verkeersverdelingsregel, die bedoeld was om niet-mainportverkeer van Schiphol naar Lelystad Airport te verplaatsen, volgens M3-onderzoek werkzaam is onder de aannahme van slotschaarste;

overwegende dat de verwachting van Schiphol is dat er door de effecten van corona op de luchtvaart de komende jaren geen sprake van schaarste zal zijn;

verzoekt de regering om te onderzoeken wat de effecten van corona en het ontbreken van slotschaarste zijn op de werking van de verkeersverdelingsregel,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kröger. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 748 (31936).

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Kröger. Het is even wennen, we hebben een andere route in de zaal. Dan geef ik nu het woord aan de heer Remco Dijkstra namens de VVD.

De heer Remco Dijkstra (VVD):

Voorzitter. Er zijn veel vragen gesteld en ook antwoorden gekomen. Dit overleg is aangevraagd in maart en nu bespreken we het. Ik denk dat het goed is dat we het bespreken. Veel vragen en antwoorden, uitvoerig ook. Ik wil benadrukken dat de verkeersverdelingsregel voor Lelystad Airport om vluchten te verplaatsen met instemming van de VVD tot stand is gekomen. Die VVR, zoals we hem noemen, is een juridische regel, die ook is voorgelegd aan de Europese Commissie. Vorig jaar september is er goedkeuring vanuit Brussel gekomen voor de variant die nu ook

voorligt. Die goedgekeurde VVR was ook een van de drie voorwaarden die wij hebben gesteld als coalitie, als Kamer, om Lelystad te kunnen openen.

In verband met corona ligt natuurlijk nu de luchtvaart eventjes op zijn gat. De opening van Lelystad is ook uitgesteld vanwege corona en ook wat aanvullende berekeningen, en natuurlijk vanwege een natuurvergunning die nodig is. Maar ik hoop dat zodra de luchtvaart zich weer herstelt, we snel door kunnen gaan met het vullen van vluchten vanaf Lelystad. Die opening maken we weliswaar deze kabinetsperiode niet mee, maar snel daarna wel. Want mensen willen natuurlijk ook op vakantie.

Ik heb een paar vragen aan de minister. Is het zo dat deze VVR eigenlijk de basis is als een van de voorwaarden die we met elkaar ook hebben gesteld voor opening van Leystad en dat dat traject ook is afgerond op dit moment, als we dat hier besproken hebben?

Ten tweede, als de luchtvaart zich herstelt, hoe zorgen we er dan ook voor dat Leystad, juist vanwege die vakantievluchten, ook die rol gaat spelen die we voor ogen hebben zodat we ruimte hebben op Schiphol voor intercontinentale vluchten?

Ten derde, ik hoop dat we snel met elkaar ook die opening daadwerkelijk kunnen vieren, in ieder geval in een volgende periode. Dank u wel.

De voorzitter:

De heer Laçin, een korte vraag.

De heer Laçin (SP):

Een zeer korte vraag. Vindt de heer Dijkstra dat de minister, het kabinet, zich moet houden aan afspraken die met de Tweede Kamer zijn gemaakt?

De heer Remco Dijkstra (VVD):

De minister moet zich houden aan de afspraken die in het regeerakkoord zijn gemaakt en heeft te maken met moties en allerlei uitspraken van de Kamer, de een wat zwaarder dan de ander. Van belang is dat Lelystad Airport als vakantieluchthaven is gedefinieerd en dat het vliegveld klaar is; dat weten we allemaal. We hopen dat het snel gebruikt gaat worden, maar ja, corona gooit nu natuurlijk wel even roet in het eten.

De voorzitter:

Tot slot, de heer Laçin.

De heer Laçin (SP):

Dat is de vraag absoluut niet. De vraag is dat deze minister heeft gezegd dat ze de VVR via het nationaal wetgevingstraject zou laten verlopen, dus eerst een voorhang in de Kamer en dan naar de Raad van State. Dat heeft zij eigenhandig niet gedaan. Vindt de VVD dat ook deze minister — alle ministers, het kabinet — zich moet houden aan toezeggingen die aan de Kamer zijn gedaan?

De heer Remco Dijkstra (VVD):

Het was bekend dat de eerste VVR ... Daar hadden we ook de tijd voor. De tweede VVR is niet met een voorhang gegaan. De minister zal zo meteen uitleggen waarom dat is. Dat heeft ze ook schriftelijk weergegeven. Ik vind dat een goede zaak, omdat we geen tijd te verliezen hebben. Op het moment dat corona voorbij is, op het moment dat mensen weer op vakantie willen, wil ik vooral dat ze vanaf Lelystad kunnen en dat die mogelijkheid ook geboden wordt. Deze VVR maakt dat mogelijk.

De voorzitter:

Mevrouw Kröger, een korte vraag.

Mevrouw Kröger (GroenLinks):

De heer Dijkstra schetst dat de afspraken met de Kamer geschonden worden omdat er haast was ...

De heer Remco Dijkstra (VVD):

Nee hoor.

Mevrouw Kröger (GroenLinks):

Dat was letterlijk wat de heer Dijkstra net zei: er was haast en daarom is het inspraaktraject niet gegaan zoals afgesproken was met de Kamer. Nu is die haast er niet, want de heer Benschop geeft heel duidelijk aan dat we met Schiphol zeker tot 2023 niet op het oude niveau komen. Gegeven dat die haast er niet is, is de heer Dijkstra het dan met mij eens dat we de VVR gewoon in de reguliere procedure, met de voorhang zoals die was toegezegd, moeten gaan behandelen?

De heer Remco Dijkstra (VVD):

Nee, want dat ding is toegestuurd met instemming van de Kamer, in ieder geval met instemming van de VVD. Wij stonden achter de VVR zoals die naar Brussel is gestuurd. Het is ook een illusie om te denken dat je één letter van die VVR kan veranderen, want dan houdt hij geen stand meer. Ik begrijp dat u dat wilt; u wilt 'm het liefst vernietigd of ingetrokken zien. Ik niet; ik hecht eraan dat we zorgen voor verplaatsing van vluchten van Schiphol naar Lelystad. Dat kan ook veel eerder wat mij betreft. We moeten dat aantrekkelijk maken, omdat dit vliegveld gewoon een welkome plek vervult in onze nationale luchtvaartstrategie en ook onderdeel is van de Luchtvaartnota die we binnenkort met elkaar bespreken. Lelystad heeft daar dus een rol. Procedures moeten zorgvuldig gevolgd worden. Bij deze is dat ook gebeurd.

De voorzitter:

Tot slot.

Mevrouw Kröger (GroenLinks):

Ik wil de heer Dijkstra toch corrigeren. De definitieve VVR is naar de Kamer gestuurd nadat hij naar Brussel ging. Hij is dus eerst naar Brussel gegaan en toen pas met de Kamer gedeeld. Wij hebben hier als Kamer nooit over gesproken. Mijn vraag aan de heer Dijkstra is dus de volgende. Als er geen haast is, zoals hij zelf aangeeft, waarom doen we het

dan niet netjes? Waarom vragen we niet aan de minister om zich gewoon aan de afspraken te houden? U wilt toch ook een betrouwbare minister die de procedures netjes volgt?

De heer **Remco Dijkstra** (VVD):

Zeker, maar ik wil ook Lelystad Airport geopend zien, zo snel mogelijk, omdat dat van belang is. De procedures zijn netjes gevolgd. De VVR voldoet aan de regels die de VVD daaraan stelt. Dat u 'm niet ziet zitten, dat kan. Wij wel. We hopen dat mensen snel vanaf Lelystad kunnen gaan vliegen, zodra het vliegveld opengaat. Wat mij betreft is dat hopelijk in het najaar van 2021.

De heer **Paternotte** (D66):

Dit is een debat dat we natuurlijk vaker in deze Kamer hebben gehoord.

De **voorzitter**:

Ja.

De heer **Paternotte** (D66):

Na de heer Graus — laat ik hem niet tekortdoen — is de heer Dijkstra natuurlijk de grootste voorstander van opening van luchthavens in Nederland. Hij geeft ook terecht aan dat het belangrijk is dat Lelystad als overloopluchthaven fungeert. Zegt hij daarmee ook dat het zonder verkeersverdelingsregeling niet mogelijk is om Lelystad die functie te geven?

De heer **Remco Dijkstra** (VVD):

Wij hebben als coalitie drie voorwaarden gesteld. Daar was u ook bij. Ik help u even herinneren: een goedgekeurde milieueffectrapportage, een einde aan de laagvliegroutes en goedkeuring van Brussel voor de verkeersverdelingsregel, dan wel marktonderzoek waaruit blijkt dat er voldoende animo is. Nou, al die dingen zijn gedaan. Het animo is nu eventjes minder vanwege corona, maar herstelt hopelijk snel. Als je er gaat kijken, meneer Paternotte, zie je dat vliegveld daar helemaal klaar liggen. Je hoeft alleen nog maar de stekker in het koffiezetapparaat te doen en verse croissantjes te leveren en mensen kunnen geweldig genieten van een welverdiende vakantie naar Zuid-Europa. Dat moeten we voor elkaar krijgen. Dat geeft ook ruimte, juist op Schiphol, om het intercontinentale verkeer te doen. Dat is een hele goede mix van vakantievliegen en het strategisch belang op Schiphol concentreren. Daartoe dient dit en daarom bespreken we dit hier met elkaar, voor de zoveelste keer.

De **voorzitter**:

Dank u wel, meneer Dijkstra. Dan geef ik nu het woord aan de heer Stoffer namens de SGP.

De heer **Stoffer** (SGP):

Voorzitter. Zonder werkende verkeersverdelingsregel is het niet mogelijk om van Lelystad Airport een overloopluchthaven te maken. Bijna twee jaar geleden heeft de minister

toegezegd dat de Kamer de gelegenheid krijgt om zich een mening te vormen over de verkeersverdelingsregel zoals goedgekeurd door Brussel. Dit zou gaan via een voorhang bij de Kamer en een advies van de Raad van State. In het luchtvaartdossier is een betrouwbare overheid die doet wat ze zegt, het allerbelangrijkste. Daarom heb ik een motie. Er is enige nuance met de moties die de heer Laçin en de heer Van Raan hebben ingediend. Ik ben bereid om ze straks eventueel samen te voegen, maar er zit dus wel een nuanceverschil in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat per Kamerbrief van 3 juli 2018 heeft toegezegd dat de verkeersverdelingsregel voor Schiphol en Lelystad Airport het nationale wetgevingstraject zal dienen te doorlopen, en dat dit "betreft voorhang bij uw Kamer en advisering door de Raad van State";

verzoekt de regering de verkeersverdelingsregel voor Schiphol en Lelystad Airport voor te hangen bij de Kamer alvorens die voor advies toe te sturen aan de Raad van State,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Stoffer. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 749 (31936).

Dank u wel, meneer Stoffer. Dan is nu het woord aan de heer Paternotte namens D66.

De heer **Paternotte** (D66):

Voorzitter. Het is gek om te spreken over de verdeling van schaarste tussen twee luchthavens op een moment dat Schiphol juist kleiner is dan wij ooit voor mogelijk hadden gehouden, maar evengoed houden we nu dit VSO.

Wij waren stomverbaasd toen de minister aankondigde deze verkeersverdelingsregel niet aan de Tweede en Eerste Kamer te willen voorleggen. Het is haar bevoegdheid en haar keuze, maar we hadden op meerdere momenten als Kamer te horen gekregen dat de VVR bij de Kamer zou worden voorgehangen. De minister zei: ja, maar dat ging over een vorige versie van de verkeersverdelingsregel. Het is een beetje alsof ik met mijn dochter afspreek dat ze naar een feestje mag, maar dat ze voor middernacht thuis moet komen. Als ze vervolgens om vier uur 's nachts thuiskomt, zegt ze: ja, maar het feestje was verplaatst, dus het was een heel ander feestje. Mocht ze meekijken, als zij met zo'n verhaal thuiskomt, dan moet ze een maand in quarantaine. Ik vraag de minister om even te reflecteren op deze metafoor. Is ze bereid om de VVR alsnog voor te hangen?

Daarnaast nog twee korte vragen. Is de VVR die nu door Brussel is goedgekeurd, ook in 2021 onverkort inzetbaar?

Oftewel: mogen wij na 2020 deze VVR gebruiken van de Europese Commissie? Zo nee, wat gaat de minister doen om dat wél mogelijk te maken?

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Paternotte. O hallo, meneer Laçin.

De heer Laçin (SP):

Ik heb u ook gemist, voorzitter.

De voorzitter:

Dat is wederzijds.

De heer Laçin (SP):

Ik begrijp dat D66 verontwaardigd is. U vraagt of de minister de VVR alsnog wil voorhangen bij de Kamer. Ik ben benieuwd wat de heer Paternotte doet als het antwoord niet welwillend is, als de minister zegt dat zij dit niet gaat doen. Wat doet D66 dan met de moties die zijn ingediend om de VVR alsnog voor te hangen bij de Kamer?

De heer Paternotte (D66):

Moties ga ik altijd bestuderen als ik ze voor mijn neus heb liggen, maar het moge duidelijk zijn dat mijn vraag aan de minister is: hang deze VVR alsnog voor. Het lijkt mij dat daar voldoende tijd voor is.

De voorzitter:

Tot slot, meneer Laçin.

De heer Laçin (SP):

Vindt de heer Paternotte dat de minister zich aan de gemaakte afspraken en de toezegging die ze eerder heeft gedaan, moet houden?

De heer Paternotte (D66):

Op zich is dat wel enigszins de portee van de vragen die ik net heb gesteld.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Paternotte. Ik zie dat de minister vijf minuten schorsing wil om de moties te beoordelen.

De vergadering wordt van 16.46 uur tot 16.54 uur geschorst.

De voorzitter:

Ik geef de minister het woord.

□

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Dank u wel, voorzitter. Ik zal de moties en vragen op volgorde proberen te beantwoorden. Ik wil proberen de moties

op de stukken nrs. 744, 747 en 749 samen te pakken, want die beogen ongeveer hetzelfde.

De heer Laçin (SP):

Voorzitter ...

De voorzitter:

Nee. De minister is net begonnen. Niet meteen corrigeren. Maar u wilde een punt maken?

De heer Laçin (SP):

Ja, want de eerste motie is een "spreekt uit"-motie.

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Ja, maar die ziet wel op hetzelfde onderwerp. Laat ik dat in ieder geval bij elkaar pakken, maar ik zal mij onthouden van een oordeel op de motie op stuk nr. 744.

De voorzitter:

Daar heeft de heer Laçin echt een punt. Daar heb ik niet op gelet.

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Ik zal daar geen oordeel over uitspreken in de richting van de heer Van Raan, die die motie heeft ingediend. Over de moties op de stukken nrs. 747 en 749 en over de vragen die de heer Van Raan heeft gesteld naar aanleiding van de motie op stuk nr. 744, die iets te maken hadden met vertrouwen terugwinnen, wil ik dan toch dit geheel maar even zo vermelden. In de overleggen die ik met uw Kamer heb gevoerd over de verkeersverdelingsregel, heb ik natuurlijk steeds benadrukt — daar refereert de heer Van Raan terecht aan — dat ik ook graag een transparante en zorgvuldige besluitvorming voorsta. Daar zorg ik ook voor, want zoals toegezegd kan het parlement alle bouwstenen met betrekking tot Lelystad Airport integraal afwegen bij de voorhang van de wijziging van het luchthavenbesluit Lelystad Airport. De VVR is een van de bouwstenen van dat geheel. Tijdens de indiening van de eerste VVR is er inderdaad — dat heeft een aantal van u ook gememoreerd — gesproken over een vrijwillige voorhang van de VVR. Maar de eerste VVR is ingetrokken en vervolgens is het gebruikelijke traject van een algemene maatregel van bestuur doorlopen. De Kamer is tussendoor over de procedure geïnformeerd. We hebben uitgebreid met elkaar gesproken over de vragen die uw Kamer heeft. Er heeft ook een technische briefing over de VVR plaatsgevonden. Voor mij staat vast dat de VVR het geëigende instrument is om ervoor te zorgen dat Schiphol zich verder kan ontwikkelen tot een luchthaven voor juist het netwerkgebonden verkeer.

Ik wil nogmaals onderstrepen: alles wat u ooit zou willen vragen of zou willen opmerken over de VVR in het kader van het integrale traject naar het LVB, kunt u doen. Het is onderdeel van de bredere voorhang. Daar kunt u ook alles op kwijt. Ik zou u nooit in die procedure willen beknotten. Zorgvuldigheid van de besluitvorming is gewaarborgd. Ik zie dus geen toegevoegde waarde in het apart losknippen van de VVR en dat op die manier voorhangen.

Voorzitter. Ik zal misschien dit blokje even afmaken en dan daarna vragen beantwoorden?

De voorzitter:

Ja, dat is goed.

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Ik kijk even of ik hier nu inmiddels alles over heb gezegd. Ten aanzien van de Raad van State, die naar de deugdelijkheid van de wetgeving kijkt: u weet dat er een positief advies ligt van de Raad van State. Dat kunt u dus allemaal in z'n geheel meewegen in de voorhangprocedure. Die loopt op alle onderdelen, want uw Kamer heeft in het verleden meermalen aangegeven het juist integraal te willen behandelen. Dat kan.

De voorzitter:

Het is een VAO, of is het een VSO? Dan de heer Van Raan. Gaat het over uw moties? Begrijp ik dat goed? Dan mag u daarop reageren.

De heer Van Raan (PvdD):

Ik heb twee vragen, één algemene vraag en een specifieke vraag. Ik zal eerst de specifieke vraag stellen. Klopt het volgens de minister dat op het moment dat de VVR bij de Raad van State ligt en daar een advies over komt, dat het dan afgerond is — de voorhang zoals die beloofd is, heeft niet plaatsgevonden — en dat je op dat deel van het hele luchtvaartbesluit niet meer kan terugkomen? Dat is vraag één.

Vraag twee is een algemene vraag. De minister schetst een algemeen beeld van hoe het gegaan is, maar beoordeelt dat niet. De toezegging was toch duidelijk. Wij doen een voorhang. Het is een VVR en daar komt een voorhang bij. Ze gaat niet in op de vraag, of het gegeven, dat op het moment dat de VVR een beetje verandert, de voorhang daarmee ongevraagd verdwenen is; daar is ons verder ook niks over meegedeeld, totdat wij daar zelf over begonnen. Dat draagt niet bij aan het vertrouwen. Daar gaat ze niet op in. Ik zou graag willen dat ze dat nog even deed.

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

De heer Van Raan geeft terecht aan dat er een wijziging is gekomen. De eerste VVR waar u over spreekt, is ingetrokken en met reden. We hebben de procedure voor de tweede VVR aan de Kamer aangegeven. Dat is de normale AMvB-procedure. Nu ik achteraf zie wat dat voor onduidelijkheid heeft gegeven, ware het beter geweest als we daar destijds expliciet bij hadden vermeld dat dit betekende dat er geen aparte voorhang zou komen. Dat is niet gebeurd, maar de procedure is u wel meerdere malen aangegeven. Nogmaals, het maakt de facto niets uit. In de voorhang die breed geldt, kunt u alles over de VVR kwijt. De VVR an sich is niet amendeerbaar. Dat heb ik ook aangegeven. Volgens de Europese Commissie is dit het. Er is geen andere VVR meer bespreekbaar. Het is ja of nee. Meer zat er niet in.

De voorzitter:

Tot slot, de heer Van Raan.

De heer Van Raan (PvdD):

Tot slot constateer ik toch dat de minister op dat eerste punt met een technische uitleg — er is iets veranderd — het principe dat is toegezegd tenietdoet. Het is echt jammer dat ze daar niet op ingaat. Daar wint ze geen vertrouwen mee terug. Sterker nog, daarmee voedt ze het wantrouwen.

Dan de specifieke vraag over de VVR. De VVR is beoordeeld door de Raad van State. Over de VVR kan eigenlijk niet meer gesproken worden. Daar zegt de minister eigenlijk ook niets van.

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Daar kan dus uitdrukkelijk wel over gesproken worden. Het enige is dat dit het maximaal haalbare was als instrument om het verkeer te verdelen. Ik heb dat eerder aangegeven. De VVR an sich kan niet meer gewijzigd worden. Dat heeft de Europese Commissie aangegeven. De Raad van State kijkt naar de kwaliteit van de wetgeving. Dat advies hebt u nu al. Daar kunt u uw voordeel mee doen. Alle afwegingen rondom de VVR kunt u de komende tijd gewoon nog maken.

De voorzitter:

Ik zie u staan, meneer Laçin. U heeft de gelegenheid om twee vragen te stellen en uw moties moeten nog worden behandeld. Is het niet handig om dat eerst af te wachten? Nee? Dat hoeft niet. Oké, de heer Laçin.

De heer Laçin (SP):

De minister gaat nu ook inhoudelijk in op de VVR. De VVR kent autonome groei. De Kamer wil dat niet. De VVR is dus in strijd met de wens van de Kamer. Dat zullen we meenemen in het integrale debat. Waar het vandaag om gaat, is dat deze minister ons heeft toegezegd dat de VVR een aparte voorhang krijgt bij de Kamer. Door te spelen met versies, beweert de minister dat er bij de tweede en de derde versie geen voorhang zat. De Kamer heeft met u afgesproken dat er een voorhang op de VVR komt. Punt. Het ging niet om versie een, twee of drie.

De voorzitter:

En de vraag is?

De heer Laçin (SP):

De minister wijzigt dit eigenhandig. Zij gooit de toezegging aan de Kamer gewoon in de prullenbak. Dat draagt niet bij aan het vertrouwen. Daarom wil ik de minister het volgende vragen. Door corona, vanwege een heel vervelende reden, is er meer tijd gekomen om hierover te praten. De openstelling van Lelystad is uitgesteld. Ik vraag haar haar toezegging na te komen door de verkeersverdelingsregel voor te hangen bij de Kamer en daarna naar de Raad van State te gaan. De tijd is er. Er is geen haast meer. Dus kom die toezegging na. Geef de mensen die dit dossier al jarenlang volgen vertrouwen.

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Ik zie daar geen toegevoegde waarde in. Nogmaals, u kunt in de brede voorhang voor het LVB alles wat u kwijt wilt over de VVR kwijt. Het voegt simpelweg niets toe. U kunt

alles kwijt in de brede voorhang die we nu hebben. Ik heb juist van de Kamer begrepen dat er een integraal debat zal plaatsvinden waarin alles betrokken zal worden. Dat is ook zo vastgelegd. Daar kunt u de VVR en alles wat daarmee te maken heeft bij betrekken.

De voorzitter:

Tot slot, meneer Laçin.

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Ik weet op voorhand natuurlijk wel wat uw opvatting daarover is. U kunt die in alle komende debatten kwijt.

De heer Laçin (SP):

Nee, nee, dat accepteer ik niet. Het gaat niet over mijn opvatting over Lelystad Airport. Die is duidelijk en dat is ook mijn opvatting over de VVR. Het gaat erom dat u een toezegging aan de Kamer heeft gedaan en die eigenhandig in de prullenbak heeft gegooid. Daar gaat dit debat om wat mij betreft. Wat ik van Lelystad Airport en van de VVR vind, is helder. Daarom heb ik het daar inhoudelijk ook niet over. Ik zal dat doen in het integrale debat. Wat wij met elkaar hebben afgesproken is dat de VVR, los van het integrale debat, zal worden voorgehangen bij de Kamer. Dat komt u nu niet na door te spelen met versies. Dat is wat mij betreft schandalig en onacceptabel. Dit voedt het wantrouwen, niet alleen van mij, maar van heel veel mensen die het dossier volgen. Dat moeten wij voorkomen. U kunt dit vandaag nakomen omdat er geen haast meer is. Wij hebben nu de tijd. De uitbreiding van Lelystad is uitgesteld. Doe dat gewoon!

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

De heer Laçin omschrijft het als spelen met versies. Zo zie ik dat niet. We hebben bij de eerste versie een keuze gemaakt en daar de Kamer over geïnformeerd. Bij de tweede versie, ook wetende dat er geen wijziging aan sich van de VVR mogelijk was, hebben we later geen aanleiding meer gezien om dat te veranderen. Nogmaals, uw Kamer kan het overal bij betrekken. Ik zie echt het verschil niet ...

De heer Laçin (SP):

...

De voorzitter:

Meneer Laçin, nee, nee, nee, nee.

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

In meerdere brieven heb ik de Kamer daar ook over geïnformeerd. Dat had misschien explicieter gekund, maar dat doet de facto aan het besluit niks af.

De voorzitter:

Dit is een VSO. We hebben echt een hele lijst van debatten. De spreektijden zijn twee minuten, maar ik merk dat hier gewoon een debat wordt gevoerd. Dat mag, maar dan moet het gewoon een debat worden en moet niet nu via een VSO alles weer opnieuw worden besproken.

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Volgens mij hebben we dat debat over anderhalve week of zo.

De voorzitter:

Mevrouw Kröger, ook heel kort graag en dan de heer Paternotte.

Mevrouw Kröger (GroenLinks):

De reden waarom dit veel emoties oproept, is denk ik dat meerdere Kamerleden voelen dat er een afspraak is gemaakt over de behandeling van een cruciaal element van het hele Lelystad-Airportdossier en dat de minister is gaan schuiven. Waarom heeft ze bij de eerste versie gemeend dat het wel in voorhang moest en waarom heeft ze later gezegd "het hoeft toch niet"?

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Daar gaf ik net ook al iets over aan. Omdat we bij de eerste versie nog dachten dat je daar gaandeweg ook nog wijzigingen in zou kunnen aanbrengen. We zijn erachter gekomen dat dat niet het geval was. Het is een ja-of-nee verhaal bij zo'n VVR. Dat kun je niet in een proces weer amenderen, want dan zou je weer opnieuw moeten notificeren. Dus dit is de VVR die bij u voorligt. Daar kunt u ja of nee tegen zeggen. De Raad van State heeft ernaar gekeken en advies gegeven of het wetstechnisch voldoende in elkaar zit. U kunt het betrekken bij het gehele integrale debat over Lelystad Airport en u mag er iedere vraag over stellen en alles van vinden in het kader van de brede voorhang.

De voorzitter:

Tot slot, mevrouw Kröger.

Mevrouw Kröger (GroenLinks):

Nu doet de minister alsof wij hier als Kamer alleen in het democratische proces een rol hebben als het geen ja-nee-vraag is. Op het moment dat het ja of nee is, dan is er geen voorhang. Zo werken we hier toch niet met elkaar? Als de minister een afspraak met ons maakt dat er een voorhang is, of het nou om een ja-nee-vraag gaat of om amendementen, dan is dat de afspraak. Dan is het toch heel gek om te zeggen: het kon niet meer veranderd worden, dus ik haal de democratische inspraak eraf?

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Nee, de democratische inspraak is er niet van af, want je kunt het gewoon betrekken in de brede voorhang, juist om in het integrale debat dat u allemaal zo graag wilt voeren in een keer alles bij elkaar te brengen.

De heer Paternotte (D66):

De minister zou volgens mij aan de Kamer moeten zeggen: ik heb u een toezegging gedaan onder mijn bevoegdheid en ik ben daarop teruggekomen. Dat kan natuurlijk, want dat is onder de bevoegdheid van de minister. Maar ik heb haar dat nog niet horen zeggen. Ik wil nog een vraag stellen over haar redenering. Ze zegt: u kunt het altijd betrekken bij de behandeling van het Luchthavenbesluit en de VVR

kan niet meer gewijzigd worden. Dat gold allebei ook voor de eerdere VVR. Als je een hele notificatie hebt doorlopen in Brussel, kan je die niet daarna nog wijzigen. Het was al een ja-neevraag. Dus exact dezelfde argumenten die zij nu gebruikt om nu niet voor te hangen, golden ook voor de vorige versie, die ze wel wilde voorhangen. Nogmaals, wat is er daadwerkelijk veranderd waarom u eerst zei "ja, ik geef de Kamer de kans om zich erover uit te spreken" en waarom u die kans nu niet wilt geven?

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Omdat we aanvankelijk dat beeld niet hadden. Toen is ervoor gekozen om daar vrijwillig een voorhang voor te doen. Nogmaals, daar steekt op geen enkele manier een kwade bedoeling achter. We hebben de procedure zoals het zou gaan meerdere keren in brieven aan uw Kamer laten weten. Daar zat die voorhang niet meer in, omdat we steeds hebben geredeneerd: er komt een integraal debat en daar kunt u alles, ook over de VVR en over de milieueffectrapportage, in die hele voorhang kwijt.

De voorzitter:

De heer Paternotte, tot slot.

De heer Paternotte (D66):

Dit was natuurlijk geen antwoord op mijn vraag. De vraag was wat er nu anders is. De minister zegt "omdat wij dat beeld toen niet hadden". Wat bedoelt ze met "dat beeld"?

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Dat is een vraag waar ik heel weinig mee kan. Bij de tweede VVR hebben we u geïnformeerd over hoe we dat zouden gaan doen. Daar hebben we niet meer de voorhang in opgenomen. Achteraf gezien was het voor u misschien duidelijker geweest als we daar expliciet bij hadden gezegd "dus geen voorhang meer". Dat heb ik daarstraks — ik weet niet meer in de richting van wie — ook aangegeven. We hebben het proces beschreven waar die voorhang geen onderdeel meer van uitmaakt. Dat hebben we meerdere keren met de Kamer gedeeld. Nogmaals, dat deden we in het besef dat u een integraal debat zou voeren waar al die elementen, ook van de VVR, zo vergaand en zo diepgaand als u wilt, besproken kunnen worden. Dat recht heeft uw Kamer uiteraard. Daar doe ik ook helemaal niks aan af. Dus u kunt er alles over vragen wat u wilt.

De voorzitter:

Dan stel ik voor dat u verdergaat en de rest van de moties beoordeelt. Als het goed is, gaan we daar volgende week over stemmen.

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Ja. Voor alle duidelijkheid, over de motie op stuk nr. 744 spreek ik geen oordeel uit.

Het zal u niet verbazen dat ik de motie op stuk nr. 747 en de motie op stuk nr. 749 ontraad.

Dan kom ik bij de motie op stuk nr. 745. Die verzoekt de regering om niet akkoord te gaan met de VVR. Het zal de heer Van Raan ook niet verbazen dat ik die ontraad.

Hetzelfde geldt voor de motie op stuk nr. 746, waarin wordt verzocht om Lelystad Airport af te blazen. Dat ga ik natuurlijk ook niet doen.

Dan heb ik nog de motie op stuk nr. 748 van mevrouw Kröger. Die verzoekt de regering om te onderzoeken wat de effecten van corona en het ontbreken van slotschaarste zijn. M3 heeft inderdaad een analyse gedaan naar de mate waarin Lelystad Airport kan fungeren als overloopluchthaven van Schiphol en wat dan het percentage autonome groei zou kunnen zijn. De vraag naar luchtvaart, en het aanbod en het marktgedrag van luchtvaartmaatschappijen zijn daar natuurlijk cruciaal in. Als gevolg van COVID-19 — daar hebt u allemaal gelijk in — is de vraag natuurlijk tijdelijk teruggevallen. We zien nu wel de eerste tekenen van herstel. Er is een toename van het aantal vliegbewegingen vanaf Schiphol. Wat we wel weten, is dat het opbouwen van een positie op een luchthaven voor luchtvaartmaatschappijen cruciaal is. Dat verandert op zich niet door de huidige coronatijd. Daardoor levert extra onderzoek ook geen nieuwe informatie op. Dat heb ik uiteraard ook al gecheckt bij de luchthaven en bij de slotcoördinator. Ik heb ook van Schiphol Group vernomen dat maatschappijen die nu op Schiphol opereren, aangeven dat zij nog altijd ook een positie willen opbouwen op Lelystad, om daar een goede voet aan de grond te hebben als Lelystad opengaat.

De voorzitter:

Nee. Het spijt me, mevrouw Kröger, tenzij u uw motie ... Ja, maar ik zei dat er twee vragen mochten worden gesteld. Jullie hebben ervoor gekozen om dat te doen op een andere manier, dus dan ga ik naar de minister kijken en haar bedanken.

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Dat waren de moties. Deze motie heb ik dus ook ontraden.

Dan had ik nog de vraag van de heer Dijkstra of de VVR een van de voorwaarden is voor openstelling van Lelystad Airport. Dat is inderdaad het geval. De andere bouwstenen zijn straks ook al aan de orde geweest.

De heer Paternotte heeft nog gevraagd of de VVR inzetbaar is na 2020. Ja, de Europese Commissie heeft in haar besluit geen voorwaarden gesteld aan het jaar van opening. De Europese Commissie stelt in het besluit ten aanzien van de openstelling dat luchthaven Lelystad op een bepaald moment zal worden geopend voor commercieel verkeer.

Dat waren de vragen, voorzitter.

De voorzitter:

Ik zie mevrouw Kröger een beetje ongelukkig kijken. U mag één vraag stellen over uw motie.

Mevrouw Kröger (GroenLinks):

Dank u wel, voorzitter. Het antwoord van de minister verbaast mij, want uit die hele M3-studie, waar wij een vrij

uitgebreide technische briefing over hebben gehad, kwam dat er slotschaarste moet zijn. Schaarste is de basis. Dan is de vraag hoe de luchtvaartmarkt zich gaat ontwikkelen. In de Luchtvaartnota zegt de minister daar iets over. Daarin wordt verwezen naar een rapport dat nog niet openbaar is. Kan de minister de marktprognoses voor de luchtvaart, de kennis daarover en de implicaties voor de verkeersverdelingsregel met de Kamer delen? Want dat is wel de basis voor het hele project Lelystad Airport, zoals de minister ermee bezig is.

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Dat probeerde ik net heel kort te schetsen. Daar worden geen wijzigingen in verwacht, want er zijn wel minder vliegbewegingen, maar er is een waiver ingesteld vanwege corona ten aanzien van de slots. Je hoeft nu niet 80% van je slots vol te vliegen. Je houdt die rechten zolang de coronacrisis voortduurt. We zien ook niet dat er slots worden teruggegeven of iets dergelijks. Je ziet dat alle airlines nog steeds hun historische rechten behouden en dat ze die ook willen behouden. Ik gaf net ook aan dat zowel de Schiphol Group als de slotcoördinator nog steeds verwacht dat er schaarste aan slots blijft, omdat men die positie strategisch wil behouden, zowel op Schiphol als op Lelystad.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan zijn we hiermee aan het einde gekomen van dit VSO.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Het zijn dezelfde woordvoerders, zie ik. Dan gaan we naar het VSO Verkeersverdelingsregel. O, die hebben we net gehad! Ik heb de verkeerde voor me. Jullie zijn nog scherp. Jullie houden het goed in de gaten. Dank jullie wel.